

عنایت الله شهرانی (کشور: افغانستان)

زندگی نامه

دکتر عنایت الله شهرانی در ۲۹ نوامبر ۱۹۴۲ در ولایت بدخشان افغانستان متولد شد. وی در سال ۱۹۶۲ از دانشکده تعلیم و تربیت دانشگاه کابل فارغ التحصیل و در سال ۱۹۷۱ استادیار دانشگاه تعلیم و تربیت شد. او سپس در ۱۹۸۲ به آریزونا آمریکا رفت و بعد از سه سال دکتری رشته تعلیم و تربیت را کسب کرد. شهرانی در سال ۱۹۹۲ رئیس بخش مطالعات آسیای مرکزی در دانشگاه بین المللی اسلامی اسلام آباد شد، اما در ۱۹۹۵ به آمریکا بازگشت و به تألیف و تحقیق در بلومینگتن ایندیانا ای آمریکا مشغول شد.

دکتر شهرانی که در چهار حوزه تعلیم و تربیت و روان شناسی، هنر، ادبیات و تاریخ تخصص دارد، تاکنون بیش از ۸۰ کتاب و ده ها مقاله در حوزه های علمی، ادبی، فرهنگی، هنری و فولکلور منتشر کرده است و مقالات زیادی درباره بیدل، صلاح الدین سلجوقی، سنایی غزنوی، امیر خسرو دهلوی و دیگر شخصیت های بلند آوازه علمی، ادبی، عرفانی و فرهنگی دارد.

وی همچنین تحقیقاتی مفصل در زمینه فارسی تاجیکی، دری و پشتو انجام داده و زحمات زیادی برای گردآوری هزاران ضرب المثل دری، پشتو، ترکی، بلوچی و نورستانی کشیده است. دکتر شهرانی در کتاب «امثال و حکم دری» بیش از ۸۰۰۰ ضرب المثل دری را گردآوری کرده است که به پر بارتر شدن گنجینه امثال فارسی کمک کرده است. دکتر شهرانی همچنین سلسله مقالاتی درباره فرهنگ تاجیکی و لغات مستعمل تاجیکی در بدخشان و تخار دارد. سامانیان و مدنیت آن دوران، نفوذ زبان فارسی در شبه قاره هند، ناصر خسرو از نگاه بدخشانیان، غزنی و سنایی، رساله تحقیقی بیدل، امثال و حکم دری، امثال و حکم پشتو، لغات مستعمل در لهجه دری بدخشان، گور اوغلی - داستان های حماسی افغانستان و ترکستان به زبان فارسی تاجیکی، دوبیتی های تاجیکی، ضرب المثل های دری افغانستان، مرزهای همزیستی زبان ها، ترکان پارسی گوی، امثال ترکی اوزبکی، فرهنگ تاجیکی، دپشتو متلونه (ضرب المثل پشتو)، فرهنگ ترکی ازبکی شهران، سلطان محمود غزنوی، امثال ترکی اوزبکی با همکاری عارف عثمانوف، دری یا زبان درباریان و شکوفایی هنر در عهد تیموریان از جمله مقالات و کتب تألیفی دکتر شهرانی است.

